

Quonia quide. Bed. Lucas de oibus qui fecit i/ sus r docuit vsq i die q assuip est sermone fa crurus: pmo eoz q de eo falsa scripserut redar guit audacia. Scribit aut historico stilo. Ma/ gis ei in describendis reb q exprimedis pcept/ studiu habuit: r historico more d nar ratione supsit exordiu: r ea historiam plena digestione psequit. Beda. Nota ea ca maxime scripsisse euageliu ne pseudo euagelistis esset facultas pdicandi: q sub noie xpi aplozuz co/ nati sut sectas pfidie inducere. b. Vult. Bed. Ho ta numerositate q heresu diuersitate. Qui no spusan ci munere donati: sz vacuo labore co nati: magis ordinarer narratione q historie tenerer veritate. c. Cona/ ti. Amb. Conaf q incipit nec pficit: q suis virib no gre dei q irrigat cofidit q qd ab alijs dictu videt abolere intē dit. Non conaf q diuino spu res r di/ eta ministrare cepta copleat. d. Co/ plete. Amb. Redudant p vniuersum mundu: mētes fidelium rigat r firmat. Ambro. Ad redudat in nullo defi cit: r de copleto nemo dubitat: cu si/ dem affectus astruit: exitus pbat.

Nico. de lyra

titular: humane. i. retrogrado mo scri bere genealogia pdicta. in qua incl/ pit ab humanitate xpi. Post baptismu filij dei: qz post baptismu xpi imedia/ te scripsit genealogia pdicta. vt habe tur. j. ij. ca. Ideo. i. ppter cam q sta/ tum dices pdicto mo descripsit genea/ logia: Et requiritur. i. scire desiderā tib. Demōstrat in quo apphēdēs erat. i. ipm dei i quo terminat genea/ logia. in cui apphensione p aptā vi/ sionem consistit beatitudo. Introitu admisso generatiōis indispabilis dei id est ipsius xpi q fm deitate est indif/ par a patre: qz sic est et equalis. Quē xpm. Ponit in introitu. id est in prin/ cipio. Generationis. i. genealogie ab eo descripte: Recurrētis in deū: qz ad ipm terminat. vt dictum est: Per na/ than filiu. Sicut em mattheus ponit salomonē filiu dauid in genealogia christi ab eo descripta: ita lucas ponit nathan filiu dauid duplici de causa. vna est quia nathan dicit fuisse filius dauid adoptiu: nos autē reducimur in deum per hoc q efficiimur filij dei adoptiu: r ideo lucas qui scribit ge/ nealogia ascendēdo in deū descripsit eam p nathan filiu adoptiu. Alia causa est: qz nathā interpretat donū. et ideo figurat christū qui est dei filij na/ turalis: r per hoc q fuit nobis datus a patre efficiimur filij dei adoptiu: qz p eū tanq p mediatorē reducimur in deū patrē. id eo subdit: Et pdicās. i. ipse lucas. Domnib xpm suū: qz da/ tus est hominib a patre p eoz salu/ te. Opus pfecti hominis. i. cōditiōne nature humane in statu innocētie q fuit pfecta virtutib r sciētis. Recur/ rere in se. i. redire in dignitatem pristī nā a qua ceciderat. Faceret p filium id est p nathan figuratiue ratione p/ dicta: sed p xpm effectiue qui est dei filius fm naturā diuinā r filius dauid fm carnem. Qui p dauid patrē venientib in christo. i. descendētib vsq ad christū p generationes. Pter pbebat in christo. i. viam et modum veniēdi vsq ad christū. a. Cui luce. Posita cōmendatione beate luce in scribendo euageliū

euageliū. hic cōsequēter ponit ei cōmendatio in scribēdo actus aplozū. cum dicit: Cui luce nō imerito. i. nō irrationabil/ ter: sed ex magna rōne. b. Etia scribēdozū actū aplozū potestas in ministerio dat: quia sicut. s. dictū est fuit discipu lus aploz r spāliter pauli cui fuit comes indiuiduus: r sic vidit facta ei: de qbus liber Actuū aploz p maiori pre loqē q certius po tuit scribere tāq visa. In principio tū illi libri sit mētio d xpi ascēsiōe r mar thie electiōe r bē qd dicit: c. Et deo in rē. xps aut dicit deo in deo: qz fili sem p est in patre qz ad ipam deitatem. qzū vero ad hūanitatē fuit plene cū deo patrē qz i hūanitate glōsa allū/ ptus ē ad dexterā pātis. de q sit mētio i principio libri. d. Et filio pditio/ nis extincto. i. iudā pditore: de cui morte ibidē agit ante electionē mat/ thie. e. Oratiōe ab aplis facta for/ te dū electiōis numer cōpleret: qz i electione matthie apli pmissa orōne dederūt sotes: r cecidit sors sup mat thia. r sic cōplet fuit numer aploz duodecim a xpo electoz: de quoz nu mero iudas ceciderat. f. Sicut pau lus cōsū. rē. qz in actib ei ille liber terminat. g. Quē diu cōtra stimu lū recalcitrante dūs elegisset: qz dū p sequeret xpm i mēbris suis fuit a xpo elect. vt habet Act. ix. h. Pter legētib. Post luce cōmendationē hic Hieronym ponit suā excusationē de hoc q ita breuiter transierat qd fecit ad vitādū. plicitatē r curiositatē r b est qd dicit: Pter est. i. qzuis: Legētib b ac requiritur deū vile fuerat a nobis expediti. i. p nos enucleari. i. Per singula. i. particulatim r ple ni. k. Sciens tamē. i. ego Hierony mus. l. Operante agricolā. i. doctore. m. Operat primū de fru ctib suis edere. i. de doctrina sua fru ctū pcipere: qd sit qz auditoroz pfi cū. n. Vitauim publicā curiosi tatē. Ne nō videremur tā. i. tātib: De mōstrasse. i. plane ostēdere. Deū. i. xi tatē de diuinis. Et id est xpm. Fasti dientibus pdidisse. i. scribere ad libi tū r voluntatē curiosoz qz attendant i auditu viliū: r magis in subtilibus r parū vtilib delectant: videt tū ali quib salua reuerētia beati Hierony mi ipam sniam que plane et lucide di ci posset: verbis obscuris et intrica/ tis obumbrasse. Postilla Nicolai d lyra sup pemi um beati Luce i euageliū suū incipit. Quonia quidez rē. hic incipit bms Lucas scri bere. Et primo suo euā gello p mittit pfatiōes. scdo subiūgit euāgelij narrationē. ibi: fuit in diebus hero/ dis. In pfatione sua ponit duplicem cām qre scripsit euāgelij. i. ad cōplē dū aliq a mattheo et marco fuerāt omissa vel min plene dicta: r ad ex/ cludēdū falsa q ab hereticis sub no mine discipuloz xpi scripta fuerāt: sicut pleni dictū est in plogo Hiero/ nymi. r hoc est qd dicit: Quonia quide .i. certe. p. Vult co. sut ordi. nar. rerū. i. gestozū euangelicoz: qz sicut dictū est aliqui scripserāt vere: sz tū aliq omittēdo: aliq autē false hereses inserēdo. q. Que in no. cō. i. e. euāgelio a no bis scripto: qz cōpleuit dicta eoz q vera scripserāt: r exclusit dicta eoz q falsa inseruerāt. r. Sicut tra. no. q ab initio ipsi viderūt. s. ipsi apli a qb didicūt veritatē euāgelij.

recurrentis in deuz generatiōis
f. i. deducto. f. als insepabilis.
admisso: indispabilis dei vt pre
f. i. hoicm in quo pferm sut opera sex dierū.
dicās hoib xpm suū: opūs pfecti
a f. ad statū vnde cecidit. f. vel ppter quē omnia sunt perfecta.

hois redire in se p filiū faceret: q
f. xpi vel nathā. f. ad deū. f. i. pberi ostēdebat
p dauid patrē veniētib iter pbe
bat in xpo. Cui luce non imerito
etiā scribēdoz actū aploz pote
f. bene in ministerio: qz bene scripsit.
stas i ministerio dat: vt deo i de/
f. dicta ascēsiōne in qua pleni deo esse cōparuit.
f. iuda.

um pleno r filio pditiōis extrin/
cto oratione ab apostolis facta
sorte dñice electiōis nūerus com
pleret. Sicut paulus consumma
tionē aplicis actibus daret: quē
diu ptra stimulū recalcitrātē do/
min elegisset. Qd r legētib ac
f. pio qzuis.

reqrētib deū: r si p singula expe
diri a nobis vtile fuerat: sciens
tū q opātē agricolā oporteat pri
mū de fructib suis edere: vitau
f. laudem humanā. f. ppter.

m publicam curiositatē: ne non
tā volentib deū monstrasse vi
deremur qz fastidiētib pdidisse.
Necrore obsecro studiose pagi
nas recensentē hui libri ea q in
caute ptra eas stili pcurrentis de
signata vestigio sūt: nō mō cōiū/
gat erroris: sz peto meē ignosce
re ignorātie: r q obstinatio legē
tis ampliata virtus exercitat ad
purū dociles: mētis meē fauori
b meiqz memor benigne.

Proemiu beati Luce in euā
gelium suū incipit.

Quonia quidez rē. hic
conati sunt ordinare
f. nō nos: sed i nobis deo fecit.
narratiōes q i nobis
f. vel redudāt. f. euangelij.
cōplete sūt rerū sicut tradiderūt

dictū est aliqui scripserāt vere: sz tū aliq omittēdo: aliq autē false hereses inserēdo. q. Que in no. cō. i. e. euāgelio a no bis scripto: qz cōpleuit dicta eoz q vera scripserāt: r exclusit dicta eoz q falsa inseruerāt. r. Sicut tra. no. q ab initio ipsi viderūt. s. ipsi apli a qb didicūt veritatē euāgelij.

ga. **H**obis. Beda. **N**o solū marcus et lucas auditu didicerūt q̄ scriberent: sed etiā matthe⁹ et iohānes multa de infantia: pueri-
cia: genealogia saluatoris alijs narranti⁹ didicerūt. **b**. **V**ide
rut 2. m. 22. **A**mbro. **S**emina virt⁹ est in hōie pfecto: intentio et
actio vtrūq̄ notat in aplis fuisse. et visio nē. i. intētiōe: et min⁹

Eyo. 20. c

Dar. 4. c

2. Co. 2. b

ministri fuerūt eorū actio declarē.
Ambro. **H**oc verbū non. platinū: sed
substantiū interiozi mente videt. **A**nde
moyses dicit: qz pplis videbat vocē: que
nō soler videri sed audiri. **A**nduit pe-
trus verbū quādo dicitū ē: **V**eni post
me faciam te pis. ho. **M**inistrat qm tollit
crucē et sequit ebriū. **c**. **O**mnia. **B**e.
No oia q̄ assecut⁹: sed de oibus q̄ ad fi-
dē legētū cōfirmādā credit idonea. **E**x
cōsulto ei multa p̄terit q̄ alij dicit vt di-
uerſa in euāgelio gratia refulgeret: et p
p̄ter quibusdā libi singuli mysterioz
getozūq̄ miraculis eminent. **A**m-
bro. **P**rolytiorē notat hūc euāgelij li-
brū alioz q̄ euāgelistarū. **A**li et a paulo
laudat: qz oia assecut⁹ est: nō q̄ oia scri-
pserit: q̄ nec mūdus capit. **d**. **T**heophi-
le. **B**eda. **T**heophilus amans deū: vel
amatus a deo. **Q**ui amat deū vel a deo
vult amari: ad se putet euāgelij scribit:
et vt bonū depositū sibi cōmendari. **N**o
noua theophilo p̄mittunt: sed eadē q̄
bus est erudit⁹: vt quo qd ordine a dño
gestū dicitū ve sit agnoscat: qz pfect⁹ nō
solū in iesu credere sed et fidē ppetue di-
uinitatis et tēporanee dispēnsationis illi⁹
debet ordinē nosse.

Alit in dieb⁹. **A**mbro. **A**litu-
lus sacerdotat hostia. **P**er
vitulū h̄ hoc euāgelij figu-
rat: in quo a sacerdotib⁹ in-
choat⁹: et in vitulo p̄sumat:
id est in t̄po q̄ p mūdū vita immolat.
f. **S**acerdos qdā rē. **I**mpleuit ordinē:
dixit regē et regionē in q̄ fuit: sacerdotē
et gentē eius et vxorē illius indicat. **B**eda. **A**mbro. **N**o soluz
a parentibus: sed etiā a p̄genitoribus nobilitas baptiste mōstra-
tur. nō seculari potestate sublimis: sed religione. **T**ales enī pa-
rentes p̄nūcius habere debuit: vt quasi iure nature infusam fi-
dē aduētus xpi p̄dicaret. **A**mbro. **D**ocet diuina scriptura in
his quos cōmēdare volum⁹: non solū mores: sed etiā parentes
oportere laudari: vt quasi hereditario iure puritate habere vi-
deant illi quos laudam⁹. **M**obilitat itaqz iohānes baptista pa-
rentibus: miraculis: moribus: munere: et passione: sic samuel sic
isaac a parentibus nobilitatē pietatis accepit: quā posteris rel-
quit. **g**. **Z**acharias. **Z**acharias: memor dñi: cui apparet an-
gelus a dextris altaris: qz ei qui memor dñi est demonstrat my-
sterium. **h**. **D**e vice abia. **B**eda. **A**bia: pater dñi. **E**t ap̄tū fuit
vt in tēpore officij patris dñi cōceptus esset iste qui patrē domi-
nū p̄dicaret. **C**ū dauid cultū domus dñi ampliaret: ministeria
sacerdotū in. xxiiij. sortib⁹ diuisit. **I**n quib⁹ familiā abia de quo
zacharias soz octaua cōtingit: vt p̄co noui testamenti in octaua
fortis vice nascat⁹: qz p octo nouū: sicut p septē testm̄ declaraf ve-
tus. **i**. **H**elicaber. **H**elicaber et dei mei saturitas. **S**ignat mariam
q̄ plena deo fuit. **k**. **E**rat aut. **B**e. **A**mb. **P**lena laudatio q̄
gen⁹ i maiorib⁹: mores i equitate: officij in sacerdotio: factuz in
mā datis: iudiciū i iustificationib⁹ cōphēdit. **l**. **I**usti ante de-
um rē. **A**mbro. **N**o em̄ ois q̄ iustus est ante hoies: iustus ē ante
deū. **A**lter em̄ videt hoies: aliter de⁹. hoies in facte: de⁹ in cor-
de. **I**deoqz fieri potest vt aliq̄s affectata bonitate populari iu-
stus videat⁹: iustus tñ nō sit ante deū: si iusticia nō ex mētis
simplicitate formet⁹: sed adulatione simulet⁹. **m**. **M**andatis et
iusti. **rē. Ambro. Bed. P**rius mā datus. scda est iustificatio. **C**uz re-
cte et cōgrue iudicam⁹: tenere dñi iustificationē videmur.

2. Co. 2. b

Eccl. 7. c

n. **S**ine querela rē. **E**cce tēperata iusticia. **P**lerūqz durior iusti-
cia hoim querelā puocat. **A**nde ap̄tus: **P**rouidetes bona nō
tātū corā deo: sed etiā coram oibus hominibus. **E**t ecclesiastes:
Mes multū iustus. **S**el incedentes in omnib⁹ mā datis et iu-
stifica. **p̄ni sine querela: id est sine conscientia vane laudis.**

a. **A**lit est et ml. asse. f. veritate euāgelij modo p̄dicto.
b. **O**ia a principio diligēter ex ordine tibi scribere: qz in-
cepit euāgelij suū a cōceptioe p̄cursoris et saluatoris. **Q**
aut dicit oia nō est intelligēdū q̄ oia acta xpi scripserit: qz
tot⁹ mūdus nō posset capere tantā scripturam vt habet

Job. xxi. sed accipit hic oia: qz scri-
psit de oibus necessarijs: quoz no-
ticia erat necessaria ad salutē.
c. **O**ptime theophile. **E**t hoc ver-
bo dixerūt aliq̄ q̄ iste theophilus
fuit vir potēs et p̄iceps in achaiā:
qz paulus tali mō loquēdi vitif ad
festū. Act. xxvi. **N**o insano opti-
me festo. **S**ed illud motiū nullū
videt: qz talis modus loquēdi p̄-
p̄tus est ad platos q̄ alios debent
excellere i bonitate vite. **I**tē nō et
verisimile q̄ tātus euāgelista omis-
sis ep̄is ad quoz officium spectat
euāgelij scire: et de hoc alios doce-
re: scriberet principi seculari euā-
gelij. **E**t iō meli⁹ videt dicendū q̄
fuit ep̄us. vt dicitur est. s. et hoc vide-
tur p hoc qd subdit: **Q**uibus erudi-
tus es rē. dicit s. **O**ptime theophi-
le nō q̄ p ipso solo scriberet: sed qz
scripturā ei dirigerat p ipsius et
oim fidelij salute. **d**. **E**t cogno-
scas. i. plenius. **e**. **V**eritate eorū
verboz. ad fidē catholicā p̄tinen-
tiū. **f**. **D**e quib⁹ erudit⁹ es rē. nō
tū ita p̄fecte sicut post lectionē hu-
ius scripture.

**Postilla Nicolai de lyra super
euāgelij beati Luce incipit.**
Capitulum. **I**
Alit in dieb⁹ hero-
dis regis iudee sa-
cerdos qdaz noie
zacharias de vice
abia: et vxor illi⁹
filiab⁹ aaron: et nomē ei⁹ helica-
bet. **E**rant autē ambo iusti ante
deū: incedētes in omnib⁹ mā dā
et iustificationib⁹ dñi sine querela.

Alit in dieb⁹. **A**mbro. **A**litu-
lus sacerdotat hostia. **P**er
vitulū h̄ hoc euāgelij figu-
rat: in quo a sacerdotib⁹ in-
choat⁹: et in vitulo p̄sumat:
id est in t̄po q̄ p mūdū vita immolat.
f. **S**acerdos qdā rē. **I**mpleuit ordinē:
dixit regē et regionē in q̄ fuit: sacerdotē
et gentē eius et vxorē illius indicat. **B**eda. **A**mbro. **N**o soluz
a parentibus: sed etiā a p̄genitoribus nobilitas baptiste mōstra-
tur. nō seculari potestate sublimis: sed religione. **T**ales enī pa-
rentes p̄nūcius habere debuit: vt quasi iure nature infusam fi-
dē aduētus xpi p̄dicaret. **A**mbro. **D**ocet diuina scriptura in
his quos cōmēdare volum⁹: non solū mores: sed etiā parentes
oportere laudari: vt quasi hereditario iure puritate habere vi-
deant illi quos laudam⁹. **M**obilitat itaqz iohānes baptista pa-
rentibus: miraculis: moribus: munere: et passione: sic samuel sic
isaac a parentibus nobilitatē pietatis accepit: quā posteris rel-
quit. **g**. **Z**acharias. **Z**acharias: memor dñi: cui apparet an-
gelus a dextris altaris: qz ei qui memor dñi est demonstrat my-
sterium. **h**. **D**e vice abia. **B**eda. **A**bia: pater dñi. **E**t ap̄tū fuit
vt in tēpore officij patris dñi cōceptus esset iste qui patrē domi-
nū p̄dicaret. **C**ū dauid cultū domus dñi ampliaret: ministeria
sacerdotū in. xxiiij. sortib⁹ diuisit. **I**n quib⁹ familiā abia de quo
zacharias soz octaua cōtingit: vt p̄co noui testamenti in octaua
fortis vice nascat⁹: qz p octo nouū: sicut p septē testm̄ declaraf ve-
tus. **i**. **H**elicaber. **H**elicaber et dei mei saturitas. **S**ignat mariam
q̄ plena deo fuit. **k**. **E**rat aut. **B**e. **A**mb. **P**lena laudatio q̄
gen⁹ i maiorib⁹: mores i equitate: officij in sacerdotio: factuz in
mā datis: iudiciū i iustificationib⁹ cōphēdit. **l**. **I**usti ante de-
um rē. **A**mbro. **N**o em̄ ois q̄ iustus est ante hoies: iustus ē ante
deū. **A**lter em̄ videt hoies: aliter de⁹. hoies in facte: de⁹ in cor-
de. **I**deoqz fieri potest vt aliq̄s affectata bonitate populari iu-
stus videat⁹: iustus tñ nō sit ante deū: si iusticia nō ex mētis
simplicitate formet⁹: sed adulatione simulet⁹. **m**. **M**andatis et
iusti. **rē. Ambro. Bed. P**rius mā datus. scda est iustificatio. **C**uz re-
cte et cōgrue iudicam⁹: tenere dñi iustificationē videmur.

Et non

Et non